

URZĄD STATYSTYCZNY
W BYDGOSZCZY

PRODUKCJA UPRAW ROLNYCH I OGRODNICZYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2015 R.

<http://bydgoszcz.stat.gov.pl/>

OPRACOWANIA SYGNALNE

Bydgoszcz, lipiec 2016 r.

Opracowanie „Produkcja upraw rolnych i ogrodnich w województwie kujawsko-pomorskim w 2015 r.” jest tematycznym rozwinięciem opracowania sygnałowego „Użytkowanie gruntów, powierzchnia zasiewów oraz pogłowie zwierząt gospodarskich w województwie kujawsko-pomorskim w 2015 r.”, wydanego w lutym 2016 r.

Do obliczenia wynikowych wielkości produkcji roślinnej wykorzystano:

- w zakresie powierzchni poszczególnych upraw:
  - wyniki reprezentacyjnego czerwcowego badania rolniczego, przeprowadzonego w ponad 3 tys. gospodarstw indywidualnych oraz we wszystkich gospodarstwach rolnych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, według stanu na dzień 1 czerwca 2015 r. (dla upraw, dla których względny błąd standardowy był na odpowiednim poziomie),
  - dane ze źródeł administracyjnych (powierzchnie niektórych upraw, mających duże znaczenie ekonomiczne, zostały skorygowane na podstawie źródeł administracyjnych),
  - szacunki i oceny prowadzone przez rzeczoznawców terenowych w zakresie upraw ogrodnich oraz upraw, dla których precyzja wyników uzyskanych z badania reprezentacyjnego była niesatysfakcjonująca;
- w zakresie plonów:
  - wyniki sprawozdawczości z gospodarstw rolnych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej,
  - wyniki źródłowych badań reprezentacyjnych plonów i zbiorów przeprowadzonych w 2015 r.:
    - na przełomie sierpnia i września w ponad 1 tys. gospodarstw indywidualnych (w zakresie plonów i zbiorów zbóż oraz rzepaku i rzepiku),
    - na przełomie października i listopada w ponad 1 tys. gospodarstw indywidualnych (dla niektórych pozostałych upraw),
  - ekspertyzy rzeczoznawców terenowych oraz rzeczoznawców GUS ds. produkcji roślinnej, w tym ogrodniczej, z listopada.

W szacunkach Głównego Urzędu Statystycznego obowiązuje zasada obliczania plonów przeciętnych, jako średnich ważonych, gdzie wagą jest powierzchnia danej uprawy. Uwzględnione są przy tym powierzchnie, z których uzyskano wysokie, jak też i niskie plony oraz powierzchnie, z których plonów nie zebrano (zostały zniszczone w wyniku klęsk żywiołowych np.: gradobicia, powodzi, itp.).

Dane o powierzchni oraz produkcji ziemniaków, a także poszczególnych gatunków warzyw gruntowych i truszkówek gruntowych uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych.

W 2015 r. wprowadzono zmiany metodologiczne do prowadzenia szacunku upraw sadowniczych (drzew i krzewów owocowych). W obecnym ujęciu, ze szczegółowego badania wyłączono powierzchnie i produkcję upraw poza sadami. Do określenia całkowitej produkcji owoców z drzew i krzewów owocowych uwzględniono jednak tę produkcję, doszacowując ją na szczeblu wojewódzkim.

Do grupy „**zbóż ogółem**” zaliczono zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i pozostałe zbożowe (amarantus, kanar, żyto stuletnie).

W grupie „zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi” ujęto zboża podstawowe (pszenica, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto) oraz mieszanki zbożowe ozime i jare.

Do grupy „oleiste” zaliczono rzepak i rzepik, soję, słonecznik i len oleisty oraz inne np. mak i gorczycę na zbiór ziarna.

Powierzchnia uprawy „warzyw gruntowych” to łączna powierzchnia warzyw uprawianych w gruncie lub z zastosowaniem przykrycia upraw niską, niedostępną folią (poniżej 1,5 m w szczycie) okresowo bądź na stałe w danym sezonie wegetacji. Do powierzchni warzyw gruntowych zaliczono także powierzchnię planowaną do obsiania lub obsadzenia po 1 czerwca 2015 r. pod zbiory warzyw w 2015 r.

Powierzchnia uprawy „truskawek” to powierzchnia zasadzona truskawkami i poziomkami (łącznie z nowymi, wiosennymi nasadzeniami) w gruncie i pod niską, niedostępną folią (poniżej 1,5 m w szczycie). Nie uwzględniono tu powierzchni przygotowanej do nasadzeń jesiennych oraz powierzchni plantacji truskawek przeznaczonych na sadzonki (którą ujęto w grupie „pozostałe”).

Do warzyw zaliczono: kapustę głowiastą (wczesną i późną, białą, czerwoną i włoską), cebulę, marchew jadalną, buraki ćwikłowe, ogórki, pomidory, kalafior (wczesne i późne), warzywa pozostałe (pietruszkę, selery, pory, brukselkę, szczaw, szpinak, sałatę, rzodkiewkę, chrzan, rabarbar, skorzonę, kalarepę, czosnek, dynię, szparagi, brokuły, kapustę pekińską, cykorię liściastą itp.). Grupa ta obejmuje również groch i bób zebrany w stanie niedojrzałym (zielonym), fasolę szparagową, z której zebrano niedojrzałe strąki oraz kukurydzę z przeznaczeniem na zbiór kolb w stanie niedojrzałym, a także rozsady warzyw gruntowych na potrzeby własne gospodarstwa.

***

Warunki agrometeorologiczne panujące jesienią w 2014 r. w województwie kujawsko-pomorskim pozwoliły na utrzymanie w dość stabilnej kondycji roślin ozimych.

Początek 2015 r. okazał się łagodny pod względem warunków atmosferycznych. W I dekadzie lutego wystąpiły spadki temperatur, lecz były one krótkotrwałe i nie spowodowały wymarznienia ozimin. Rozpoczęcie wegetacji nastąpiło już pod koniec miesiąca. Opady deszczu, chociaż lokalnie dość obfite, były na niższym poziomie niż normalnie w tym okresie, co w połączeniu z wysuszającymi wierzchnią warstwę gleby wiatrami, nieco opóźniło wschody roślin posianych w drugiej połowie marca. Przyspieszenie wzrostu i rozwoju roślin ozimych, jak i wschody jarych nastąpiło dopiero w III dekadzie kwietnia dzięki lepszemu uwilgotnieniu gleby i wyższej temperaturze powietrza. Pod koniec III dekady kwietnia zaobserwowano kwitnienie rzepaku ozimego, nieco później niż w roku poprzednim.

Kolejne wiosenne miesiące w sezonie 2015 charakteryzowały się niedoborem wilgoci. Ujemne skutki suszy widoczne były szczególnie w zbożach jarych, na glebach lżejszych. W pierwszej połowie czerwca utrzymywały się dość wysokie temperatury, co przy braku opadów, źle wpływało na wzrost i rozwój roślin. W połowie drugiej miesiąca wystąpiły opady deszczu, poprawiając sytuację, jednak zboża jare pozostały w złej kondycji.

W lipcu i sierpniu 2015 r. pogłębił się stan suszy, który utrzymywał się praktycznie od okresu jesienno-zimowego 2014/2015. W lipcu występowały tylko krótkotrwałe okresy z silnymi opadami deszczu, a nawet gradu, połączone z huraganowymi wiatrami. Opady te poprawiły nieco sytuację m.in. roślin okopowych, warzyw gruntowych oraz trwałych użytków, jednak nie poprawiło to stanu zbóż, co wpłynęło na ich niższe plony niż w roku ubiegłym. Były przy tym okresy o bardzo wysokiej, przekraczającej 30°C temperaturze, co potęgowało skutki braku opadów. W sierpniu sytuacja hydrologiczna uległa dalszemu pogorszeniu. Przy całkowitym braku opadów, temperatura w dzień przekraczała 35°C, a w nocy nie spadała poniżej 20°C. Zbiór zbóż przyspieszył się. Brak opadów nie sprzyjał także dokonywaniu uprawek późniejszych i zasiewom ozimin.

We wrześniu wystąpiły opady deszczu z jednoczesnym spadkiem temperatury. Poprawiło to stan uwilgotnienia gleby, a tym samym ułatwiło wschody zasianych w sierpniu ozimin oraz poplonów. Ten stan nie trwał jednak długo, pod koniec I dekady powróciły bardzo ciepłe jak na tę porę roku dni, bez opadów.

Przedłużyło to trwającą prawie od początku wegetacji suszę. Większość siewów roślin ozimych dokonywana była w niesprzyjających warunkach. Dopiera pod koniec miesiąca wystąpiły niewielkie opady deszczu i ochłodziło się. Podobna temperatura utrzymywała się w październiku. W pierwszej dekadzie zwiększyły się nieco opady deszczu, co ułatwiło zbiór roślin okopowych i dokończenie siewów ozimin. Jednak w całym miesiącu opady występowały rzadko i były mało intensywne.

***

W 2015 r. w województwie kujawsko-pomorskim, pomimo zwiększonej powierzchni uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oraz rzepaku i rzepiku, ich obniżona wydajność z jednostki powierzchni spowodowała, że uzyskana produkcja była mniejsza niż przed rokiem. Pomimo niższej wydajności z 1 ha powierzchni zbiór ziemniaków był wyższy niż w 2014 r. i wynikał ze zwiększonej powierzchni uprawy. Produkcja buraków obniżyła się z powodu zmniejszonego areалу uprawy oraz wydajności z jednostki powierzchni.

ZBOŻA

Niedobór wilgoci, który utrzymywał się w województwie kujawsko-pomorskim praktycznie od okresu jesienno-zimowego wpłynął ujemnie na wzrost i rozwój roślin. Konsekwencją złych warunków pogodowych było znaczne obniżenie plonowania zbóż. Zebrane ziarno było na ogół drobne i zaschnięte.

W województwie kujawsko-pomorskim plony **zbóż ogółem** w 2015 r. wyniosły 39,6 dt/ha (*w Polsce 37,3 dt/ha*) i były niższe od uzyskanych w 2014 r. o 6,9 dt/ha (o 14,8%).

Plony **zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** wyniosły 38,4 dt/ha (*w Polsce 36,7 dt/ha*) i były niższe od uzyskanych w 2014 r. o 6,3 dt/ha, tj. o 14,1%, ale wyższe o 4,2 dt/ha, tj. o 12,3% od średnich plonów z lat 2006–2010.

W grupie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wszystkie gatunki zbóż ozimych i jarych plonowały w 2015 r. niżej niż w roku poprzednim. Największe procentowe zmniejszenie plonów w stosunku do 2014 r. odnotowano w przypadku jęczmienia jarego (o 21,8%) i pszenżyta jarego (o 19,8%).

Plony **zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi ozimych** wyniosły w 2015 r. 41,7 dt/ha i były niższe od ubiegłorocznych o 6,0 dt/ha (o 12,6%), a plony **zbóż jarych** wyniosły 30,4 dt/ha i były niższe od uzyskanych w 2014 r. o 7,4 dt/ha (o 19,6%); *w Polsce wyniosły odpowiednio 40,3 dt/ha i 29,6 dt/ha.*

W 2015 r. średnie plony zbóż wyniosły:

- pszenicy ozimej – 46,6 dt/ha (*w Polsce 47,6 dt/ha*) i były o 7,0 dt/ha (o 13,1%) niższe od uzyskanych w 2014 r.,
- pszenicy jarej – 34,6 dt/ha (*w Polsce 33,5 dt/ha*), tj. o 7,5 dt/ha (o 17,8%) niższe,
- żyta – 27,0 dt/ha (*w Polsce 27,8 dt/ha*), tj. o 5,5 dt/ha (o 16,9%) niższe,
- jęczmienia ozimego – 38,1 dt/ha (*w Polsce 41,3 dt/ha*), tj. o 6,1 dt/ha (o 13,8%) niższe,
- jęczmienia jarego – 30,8 dt/ha (*w Polsce 33,0 dt/ha*), tj. o 8,6 dt/ha (o 21,8%) niższe,
- owsa – 27,1 dt/ha (*w Polsce 26,5 dt/ha*), tj. o 5,2 dt/ha (o 16,1%) niższe,
- pszenżyta ozimego – 39,9 dt/ha (*w Polsce 36,3 dt/ha*), tj. o 5,2 dt/ha (o 11,5%) niższe,
- pszenżyta jarego – 29,1 dt/ha (*w Polsce 28,4 dt/ha*), tj. o 7,2 dt/ha (o 19,8%) niższe,
- mieszanek zbożowych ozimych – 33,4 dt/ha (*w Polsce 30,9 dt/ha*), tj. o 4,8 dt/ha (o 12,6%) niższe,
- mieszanek zbożowych jarych (w powierzchni zasiewów mieszanek zbożowych razem – mieszanki zbożowe jare stanowiły 84,8%) – 28,5 dt/ha (*w Polsce 27,2 dt/ha*), tj. o 6,0 dt/ha (o 17,4%) niższe,
- gryki, prosa i pozostałych zbożowych – 13,2 dt/ha (*w Polsce 11,5 dt/ha*), tj. o 5,5 dt/ha (o 29,5%) niższe,
- kukurydzy na ziarno – 47,4 dt/ha (*w Polsce 47,1 dt/ha*) i były o 10,0 dt/ha (o 17,4%) niższe od plonów uzyskanych w 2014 r.

W gospodarstwach indywidualnych, których udział w ogólnej powierzchni uprawy zbóż wyniósł 91,7%, plony zbóż wyniosły 38,1 dt/ha i były o 6,8 dt/ha (o 15,1%) niższe od uzyskanych w 2014 r.

Produkcja ziarna zbóż ogółem w 2015 r. wyniosła 2439,4 tys. t i była mniejsza od produkcji z poprzedniego roku o 423,7 tys. t (o 14,8%). Zmniejszenie produkcji ziarna zbóż ogółem w porównaniu z 2014 r., było wynikiem obniżonego plonowania. Łączna powierzchnia uprawy zbóż ogółem była o 1,1 tys. ha, tj. o 0,2% wyższa niż w 2014 r.

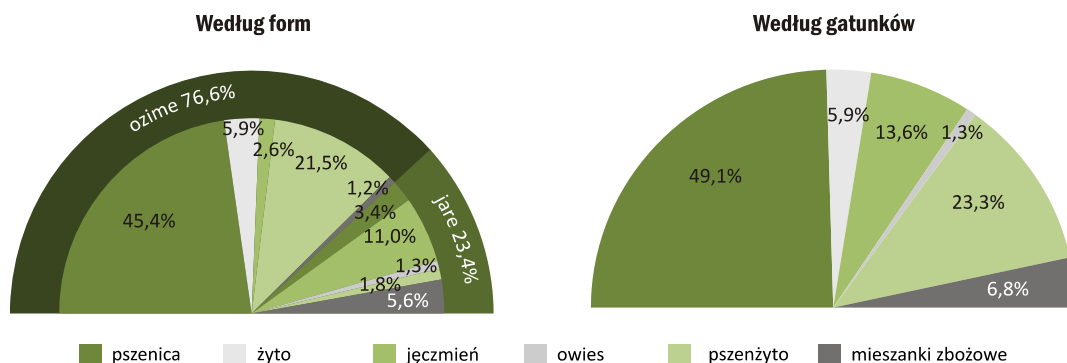
Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi ozimych wyniosły 1552,9 tys. t i było to o 163,2 tys. t (o 9,5%) mniej niż w 2014 r., z tego zbiory:

- pszenicy ozimej – 920,1 tys. t, tj. o 132,8 tys. t (o 12,6%) mniej od zbiorów uzyskanych w 2014r.,
- żyta – 119,9 tys. t, tj. o 54,4 tys. t (o 31,2%) mniej,
- jęczmienia ozimego – 52,0 tys. t, tj. o 11,5 tys. t (o 18,1%) mniej,
- pszenżyta ozimego – 437,0 tys. t, tj. o 34,8 tys. t (o 8,7%) więcej,
- mieszanek zbożowych ozimych – 23,9 tys. t, tj. o 0,7 tys. t (o 3,1%) więcej niż w 2014 r.

Produkcja zbóż jarych (bez gryki, prosa, pozostałych zbożowych i kukurydzy na ziarno) wyniosła 474,9 tys. t i było to o 118,7 tys. t (o 20,0%) mniej od uzyskanej w 2014 r., z tego odnotowano zbiory:

- pszenicy jarej – 75,3 tys. t, tj. o 22,7 tys. t (o 23,2%) mniej,
- jęczmienia jarego – 223,3 tys. t, tj. o 48,0 tys. t (o 17,7%) mniej,
- owsa – 27,0 tys. t, tj. o 10,4 tys. t (o 27,8%) mniej,
- pszenżyta jarego – 36,2 tys. t, o 13,2 tys. t (o 26,6%) mniej,
- mieszanek zbożowych jarych – 113,0 tys. t, tj. o 24,4 tys. t (o 17,8%) mniej niż w 2014 r.

STRUKTURA ZBIORÓW ZBÓŻ PODSTAWOWYCH Z MIESZANKAMI ZBOŻOWYMI W 2015 R.

Produkcja ziarna **zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** wyniosła 2027,8 tys. t i była o 281,9 tys. t (o 12,2%) mniejsza niż w 2014 r.

W ogólnej produkcji ziarna zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi zwiększył się w porównaniu z poziomem ubiegłorocznym udział **zbiorów zbóż intensywnych** (pszenicy, jęczmienia i pszenżyta) i wyniósł 86,0% (w 2014 r. – 83,9%), a udział **zbiorów zbóż ekstensywnych** (żyto, owies i mieszanki zbożowe) zmniejszył się do 14,0% (w 2014 r. – 16,1%).

ZIEMNIAKI

Powierzchnia uprawy ziemniaków (łącznie z powierzchnią ziemniaków w ogrodach przydomowych) w 2015 r. wynosiła 17,3 tys. ha i była o 3,5 tys. ha, tj. o 25,8% większa od ubiegłorocznej. Zbiory ziemniaków w 2015 r. wyniosły 432,7 tys. t i tylko z powodu większej powierzchni uprawy w porównaniu z ub. rokiem były wyższe o 59,5 tys. t (o 15,9%) od ubiegłorocznych.

Warunki agrometeorologiczne w sezonie wegetacji 2015 r. były (z powodu długotrwałej suszy) skrajnie niekorzystne dla wzrostu i plonowania roślin ziemniaka. Susza spowodowała redukcję plonowania we wszystkich województwach.

Plony ziemniaków w 2015 r. wyniosły 250 dt/ha (w Polsce 210 dt/ha) i zmniejszyły się w porównaniu z ub. rokiem o 22 dt/ha (o 8,1%), jednakże w porównaniu ze średnimi plonami z lat 2006–2010 były wyższe o 52 dt/ha (o 26,3%).

Decydujący wpływ na wielkość zbiorów w województwie miały gospodarstwa indywidualne. Ich udział w ogólnej powierzchni uprawy ziemniaków w 2015 r. wyniósł 93,3%, a udział w ogólnej produkcji wyniósł 91,6%. Plony ziemniaków w gospodarstwach indywidualnych były nieznacznie niższe niż we wszystkich gospodarstwach w województwie i ukształtowały się na poziomie 246 dt/ha.

BURAKI CUKROWE

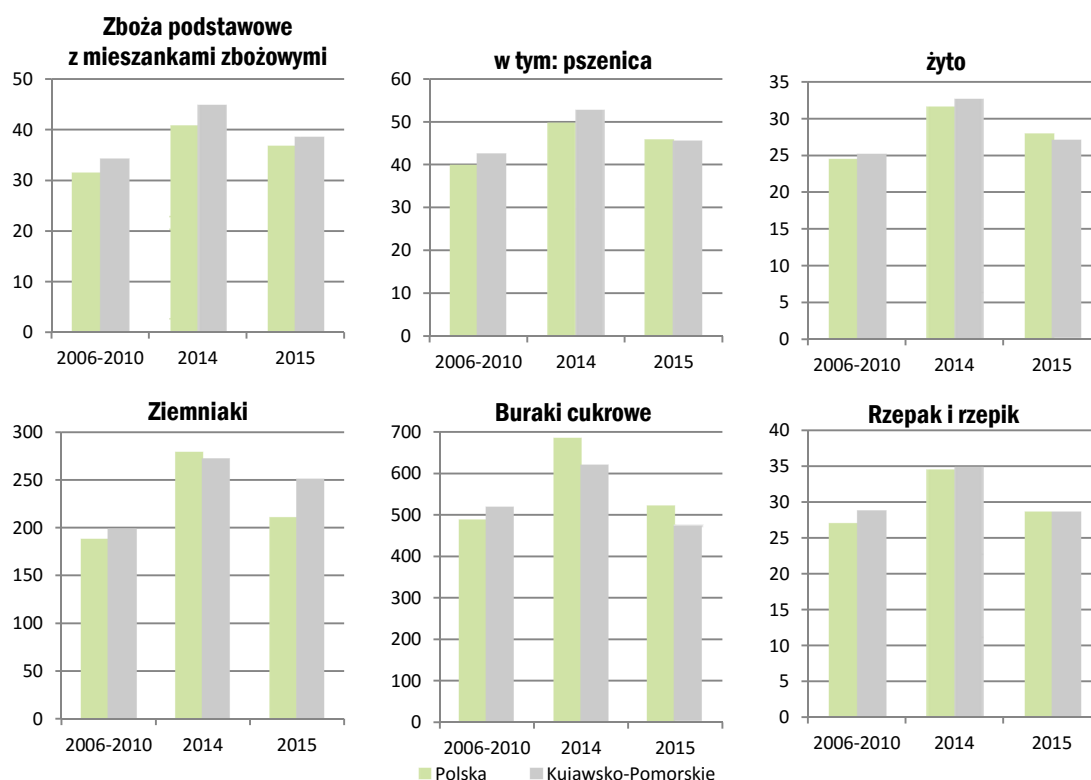
Powierzchnia uprawy buraków cukrowych w województwie kujawsko-pomorskim w 2015 r. wyniosła 37,1 tys. ha i była zbliżona do powierzchni uprawy w 2014 r.

Susza spowodowała, że plony buraków cukrowych w 2015 r. były niższe o 147 dt/ha (o 23,7%) od uzyskanych w 2014 r., a także niższe o 45 dt/ha (o 8,7%) od średniej z lat 2006–2010. W 2015 r. z 1 ha powierzchni uprawy zebrano 472 dt buraków cukrowych (w Polsce 520 dt/ha).

Plony buraków cukrowych w gospodarstwach indywidualnych były wyższe niż we wszystkich gospodarstwach i wyniosły 476 dt/ha. Powierzchnia uprawy buraków cukrowych w tych gospodarstwach rolnych stanowiła 89,5% całkowitej powierzchni uprawy buraków cukrowych.

Niższe plonowanie i powierzchnia uprawy buraków cukrowych miały wpływ na zmniejszenie produkcji tej uprawy w porównaniu z ub. rokiem. Zbiory buraków cukrowych w 2015 r. wyniosły 1750,7 tys. t i były niższe o 567,1 tys. t (o 24,5%) od zbiorów uzyskanych w 2014 r.

PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPLÓDÓW ROLNYCH (w dt) W LATACH 2006–2010^a, 2014 I 2015

^a Przeciętne roczne.

ROŚLINY OLEISTE

W 2015 r. powierzchnia uprawy roślin z grupy oleistych zwiększyła się o 2,2 tys. ha (o 1,9%) w porównaniu z ub. rokiem i wyniosła 119,9 tys. ha. W tej grupie upraw największy areal zajmowały rzepak i rzepik (97,9% powierzchni oleistych). W 2015 r. rzepak i rzepik uprawiane były na powierzchni 117,4 tys. ha, tj. o 1,8 tys. ha (o 1,5%) większej niż w roku poprzednim.

Plony roślin oleistych wyniosły 28,2 dt/ha (w Polsce 27,8 dt/ha) i były niższe od plonów zeszłorocznych o 6,3 dt/ha (o 18,3%). Plony w gospodarstwach indywidualnych wyniosły średnio 26,8 dt/ha (w Polsce 25,4 dt/ha) i były o 6,4 dt/ha (o 19,3%) niższe niż w 2014 r. Średni plon rzepaku i rzepiku wynosił 28,6 dt/ha (w Polsce 28,5 dt/ha) i był o 6,3 dt/ha (o 18,1%) niższy od uzyskanego w 2014 r. oraz nieznacznie – o 0,1 dt/ha (o 0,3%) niższy od średniej z lat 2006–2010. W gospodarstwach indywidualnych plon wynosił 27,2 dt/ha i był niższy od odnotowanego w 2014 r. o 6,3 dt/ha (o 18,8%).

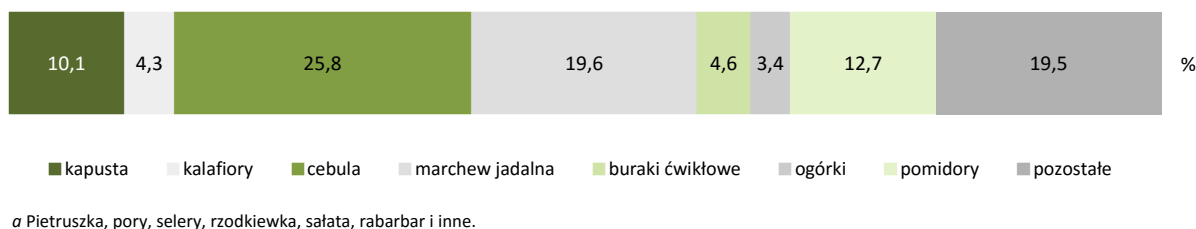
Produkcja roślin oleistych w 2015 r. wyniosła 338,8 tys. t, tj. o 67,4 tys. t (o 16,6%) mniej w stosunku do 2014 r. W przypadku rzepaku i rzepiku produkcja w analizowanym roku wynosiła 335,8 tys. t i była niższa od uzyskanej w 2014 r. o 67,7 tys. t (o 16,8%).

Powierzchnia uprawy pozostałych roślin oleistych (słonecznik, mak, soja, gorczyca, len oleisty i inne) w 2015 r. wynosiła 2,5 tys. ha i była wyższa o 478 ha (o 23,4%) w porównaniu z poprzednim rokiem. Średni plon pozostałych roślin oleistych wyniósł 12,0 dt/ha i był niższy o 1,4 dt/ha (o 10,4%) niż w 2014 r. Zbiory pozostałych roślin oleistych wyniosły 3,0 tys. t i były wyższe o 0,3 tys. t (o 10,1%) w porównaniu ze zbiorami z 2014 r.

WARZYWA

Zbiory warzyw gruntowych w 2015 r. wyniosły 538,7 tys. t i były o 12,5 tys. t (o 2,4%) wyższe od uzyskanych z 2014 r. i o 89,5 tys. t (o 19,9%) wyższe od średnich zbiorów z lat 2006–2010.

STRUKTURA ZBIORÓW WARZYW GRUNTOWYCH W 2015 R.

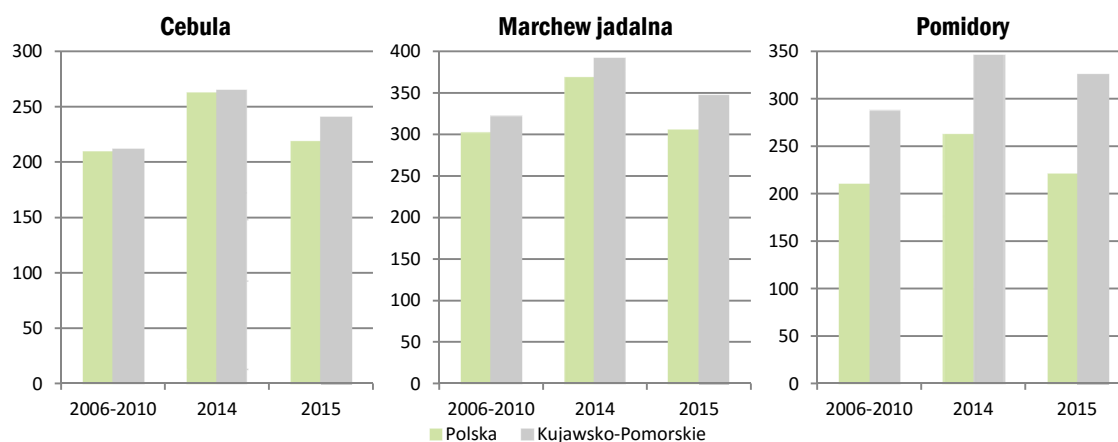
Łączna produkcja **kapusty** w gospodarstwach rolnych z terenu województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła 54,4 tys. t, tj. o 2,0% więcej od zbiorów z 2014 r., ale o 0,6% mniej w stosunku do średniej produkcji z lat 2006–2010. Wzrost zbiorów spowodowany był zwiększeniem areалу uprawy. Powierzchnia uprawy kapusty w 2015 r. została oszacowana na 1,5 tys. ha (o 10,3% więcej niż w roku poprzednim). Plonowanie kapusty w 2015 r. było o 7,6% niższe niż w poprzednim sezonie (365 dt/ha; w Polsce 372 dt/ha).

Produkcja **kalafiorów** w 2015 r. wyniosła 22,9 tys. t i była o 13,8% wyższa niż w roku poprzednim i o 24,4% wyższa od średniej produkcji z lat 2006–2010. Na wzrost produkcji wpłynęło zwiększenie areálu (o 26,9% do 1,5 tys. ha) ich uprawy. Plonowanie tego gatunku w porównaniu z 2014 r. było niższe (o 10,3%). W 2015 r. średnie plony kalafiorów wyniosły 157 dt/ha (w Polsce 189 dt/ha).

PLONY WYBRANYCH WARZYW GRUNTOWYCH (w dt) W LATACH 2006–2010^a, 2014 I 2015

^a Przeciętne roczne.

Produkcja **cebuli** w 2015 r. zwiększyła się o 6,9% w porównaniu z rokiem poprzednim i wyniosła 138,9 tys. t. Cebulę uprawiano na łącznym areale 5,8 tys. ha (o 17,4% większym od arealu tej uprawy z poprzedniego sezonu). Plony cebuli w 2015 r. były niższe o 9,1% od plonów uzyskanych w sezonie 2014 i o 13,7% wyższe w stosunku do jej średniego plonowania z lat 2006–2010 i wyniosły 241 dt/ha (w Polsce 219 dt/ha).

Plony **marchwi jadalnej** (347 dt/ha; w Polsce 306 dt/ha) uzyskane w 2015 r. były o 11,5% niższe niż w sezonie 2014, ale o 7,8% wyższe od średnich plonów z lat 2006–2010. Mimo to, uzyskana produkcja była większa o 1,9% niż w roku poprzednim i wyniosła 105,5 tys. t. Było to wynikiem zwiększenia arealu uprawy tego gatunku o 15,1% do 3,0 tys. ha.

Produkcja **buraków ćwikłowych** w 2015 r. (24,8 tys. t) była wyższa o 4,3% niż w roku poprzednim. Wpłynęła na to wyłącznie zwiększona o 17,4% powierzchnia uprawy tych warzyw (0,9 tys. ha), ponieważ plonowanie było niższe (spadek o 11,1% do 273 dt/ha; w Polsce 272 dt/ha).

Produkcja **pomidorów** wyniosła 68,2 tys. t. (o 1,3% więcej niż w roku poprzednim), a **ogórków** 18,6 tys. t (o 4,0% więcej). Wpłynęła na to przede wszystkim zwiększona odpowiednio o 7,3% i o 14,4% powierzchnia uprawy tych warzyw, gdyż uzyskane plonowanie było na poziomie niższym niż w 2014 r. W 2015 r. z 1 ha powierzchni uprawy zebrano 326 dt pomidorów i 130 dt ogórków, tj. mniej niż w roku poprzednim odpowiednio o 5,8% i o 9,1% (w Polsce 222 dt/ha i 147 dt/ha).

Łączne zbiory **warzyw z grupy „pozostałe”** oszacowano na 105,3 tys. t (o 4,5% mniej od uzyskanych w roku 2014). Znaczny spadek plonów (o 10,6%) został nieco zniwelowany przez wzrost powierzchni uprawy tej grupy warzyw. Z uwagi na rosnącą popularność uprawy wielu gatunków należących do tej grupy, łączna powierzchnia, z której dokonano zbioru pozostałych gatunków warzyw gruntowych w 2015 r. zwiększyła się, w stosunku do roku poprzedniego o 7,0% i wyniosła 8,4 tys. ha.

OWOCE Z DRZEW I KRZEWÓW OWOCOWYCH ORAZ PLANTACJI JAGODOWYCH

W 2015 r. zbiory **owoców ogółem** uzyskane z gospodarstw rolnych oraz z przynależących do nich ogrodów przydomowych wyniosły 78,6 tys. t i były niższe od zbiorów uzyskanych w 2014 r. o 2,4%.

Produkcja **owoców z drzew** w 2015 r. została oszacowana na 66,3 tys. t, tj. była o 0,9% niższa od uzyskanej w roku poprzednim, ale o 19,7% wyższa od średniej produkcji z lat 2006–2010. O obniżeniu zbiorów w 2015 r. zdecydowała przede wszystkim niższa produkcja gruszek i śliwek.

STRUKTURA ZBIORÓW OWOCÓW Z DRZEW W 2015 R.

^a Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

Szacuje się, że w sezonie 2015 zebrano 50,1 tys. t **jabłek**, tj. o 0,4% mniej niż w 2014 r., ale o 19,8% więcej niż średnio w latach 2006–2010. Obniżenie produkcji spowodowane było niewielkim spadkiem (o 1,0%) powierzchni uprawy jabłoni w sadach do 3,4 tys. ha. Uzyskanie zbiorów na podobnym poziomie co w ubiegłym sezonie (pomimo trudnych warunków spowodowanych suszą), było możliwe dzięki bardzo dużemu potencjałowi produkcyjnemu sadów jabłoniowych, a także coraz powszechniej stosowanemu nawadnianiu plantacji. Uzyskany w 2015 r. plon w sadach wyniósł 144,0 dt/ha (w Polsce 174,4 dt/ha).

Zbiory **gruszek** wyniosły 2,3 tys. t, tj. o 13,6% mniej niż w 2014 r. i o 18,8% więcej w porównaniu ze średnią z lat 2006–2010. Zmniejszenie zbiorów w porównaniu z poprzednim sezonem było wynikiem spadku powierzchni uprawy tego gatunku w sadach (o 11,0%) oraz obniżeniem plonów. Średnie plony gruszek w sadach wyniosły w 2015 r. 47,9 dt/ha (w Polsce 71,4 dt/ha).

Produkcja **śliwek** w 2015 r. wyniosła 3,5 tys. t i była o 18,4% niższa od zbiorów z roku poprzedniego oraz niższa o 18,1% od średniej produkcji uzyskanej w latach 2006–2010. Powierzchnia uprawy śliw w sadach zmniejszyła się w skali roku o 15,2% i wyniosła 0,7 tys. ha. Plony uzyskane w sadach w analizowanym roku wyniosły 47,6 dt/ha (w Polsce 65,3 dt/ha).

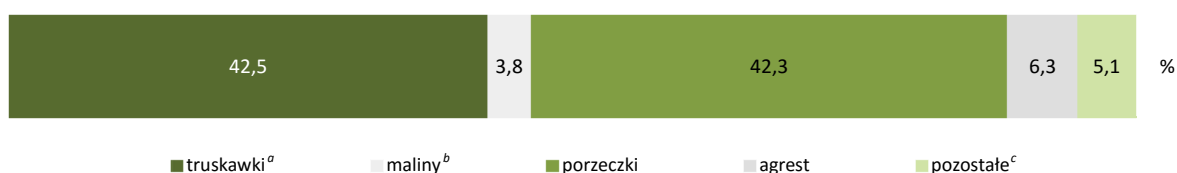
Zbiory **wiśni** w sezonie 2015 wyniosły 7,4 tys. t i były o 3,8% wyższe od uzyskanych w poprzednim sezonie, a także o 38,9% wyższe od średniej z lat 2006–2010. Wzrost produkcji był wynikiem wysokiego plonowania w sadach (50,4 dt/ha; w Polsce 58,8 dt/ha), ponieważ powierzchnia uprawy tego gatunku w sadach spadła o 0,8% do 1,4 tys. ha.

Produkcja **czereśni** w 2015 r. była wysoka i wyniosła 2,4 tys. t (o 27,0% więcej od produkcji w 2014 r. i aż o 115,9% więcej od średniej z lat 2006–2010). Na wzrost zbiorów wpłynęło wysokie plonowanie tego gatunku w sadach (42,0 dt/ha; w Polsce 48,3 dt/ha) oraz wzrost areału uprawy czereśni w sadach o 14,2% (do 0,6 tys. ha).

Łączna produkcja **brzoskwiń, moreli i orzechów włoskich** w 2015 r. została oszacowana na 568 t, tj. była o 6,3% niższa od produkcji uzyskanej w 2014 r. i o 36,3% niższa niż przeciętna z lat 2006–2010. Na obniżenie produkcji tych gatunków drzew wpływ miało ograniczenie powierzchni ich uprawy w sadach w porównaniu z 2014 r. (o 10,6%). Uzyskane plony w sadach wyniosły 24,6 dt/ha (w Polsce 31,9 dt/ha).

Łączne zbiory **owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych** w 2015 r. wyniosły 12,3 tys. t (były o 9,5% niższe od łącznych zbiorów z roku poprzedniego i o 15,8% niższe od średniej produkcji z lat 2006–2010). W porównaniu z poprzednim sezonem wzrost produkcji dotyczył jedynie truskawek.

STRUKTURA ZBIORÓW OWOCÓW Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH W 2015 R.

^a łącznie z poziomkami. ^b łącznie z jeżyną bezkolcową. ^c Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

Zbiory **truskawek** (łącznie z poziomkami) w 2015 r. wyniosły 5,2 tys. t i były o 10,0% wyższe od zbiorów z roku poprzedniego, ale o 20,2% niższe od średniej 2006–2010. Wzrost produkcji, pomimo niezmiennego arealu uprawy tego gatunku (1,3 tys. ha), został osiągnięty w wyniku wyższego (o 10,1%) niż w roku poprzednim plonowania. Uzyskane w analizowanym roku plony wyniosły 39,4 dt/ha (w Polsce 39,3 dt/ha).

Produkcja **malin** w 2015 r. była niższa o 21,0% od produkcji z roku poprzedniego, ale wyższa o 22,7% od średniej produkcji z lat 2006–2010. Łączna produkcja malin (letnich i jesiennych) oszacowana została na 471 t. Uzyskano ją ze zmniejszonej o 14,2% powierzchni uprawy malin w sadach (do 0,2 tys. ha) i przy plonowaniu w sadach 24,0 dt/ha (w Polsce 28,6 dt/ha).

Areal uprawy **porzeczek** w sadach w 2015 r. został oszacowany na poziomie 1,0 tys. ha, tj. o 13,3% niższym niż w roku poprzednim. Plon porzeczek w sadach w 2015 r. wyniósł 47,3 dt/ha (w Polsce 34,8 dt/ha). Łączne zbiory porzeczek oceniono na 5,2 tys. t; było to o 21,9% mniej niż w ub. roku i o 10,2% mniej niż średnio w latach 2006–2010.

Zbiory **agrestu** w 2015 r. oszacowano na 772 t, tj. na poziomie o 10,1% niższym niż w roku poprzednim i o 27,7% niższym niż przeciętnie w latach 2006–2010. Powierzchnia uprawy w sadach była o 2,3% niższa niż w 2014 r. i wyniosła 0,1 tys. ha, a spadek produkcji dodatkowo był spowodowany obniżeniem plonowania tego gatunku. Średnie plony agrestu w sadach w województwie kujawsko-pomorskim wyniosły 52,7 dt/ha, a w Polsce 49,0 dt/ha.

Łączne zbiory **pozostałych owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych** (aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne) zostały ocenione na 621 t. Zbiory uzyskane w 2015 r. były niższe zarówno w stosunku do uzyskanych w poprzednim roku jak i średnio w latach 2006–2010 odpowiednio o 12,7% i o 22,6%. Powierzchnia uprawy owoców tej grupy w sadach zmniejszyła się o 25,2% do 0,2 tys. ha, a plon wyniósł 26,8 dt/ha (w Polsce 38,0 dt/ha).

TABL. 1. PRODUKCJA NIEKTÓRYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W 2015 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha	Zbiory	Powierzchnia	Plony	Zbiory
		w dt		2014 = 100		
OGÓŁEM						
Zboża ^a	616516	39,6	24393622	100,2	85,2	85,2
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	528512	38,4	20278065	102,3	85,9	87,8
zboża podstawowe	481679	39,3	18909331	102,3	86,2	88,0
pszenica	219264	45,4	9954490	99,9	86,6	86,5
ozima	197474	46,6	9201225	100,6	86,9	87,4
jara	21790	34,6	753265	93,5	82,2	76,8
żyto	44413	27,0	1198693	82,8	83,1	68,8
jęczmień	86140	32,0	2753660	103,5	79,6	82,2
ozimy	13654	38,1	520202	95,1	86,2	81,9
jary	72486	30,8	2233458	105,3	78,2	82,3
owies	9980	27,1	270138	86,2	83,9	72,2
pszenżyto	121882	38,8	4732350	118,6	88,4	104,8
ozime	109430	39,9	4370181	122,7	88,5	108,7
jare	12452	29,1	362169	91,5	80,2	73,4
mieszanki zbożowe	46835	29,2	1368734	102,0	83,4	85,2
gryka, proso i inne zbożowe	1636	13,2	21557	49,5	70,5	34,9
kukurydza na ziarno	86368	47,4	4094000	90,5	82,6	74,8

^a Bez mieszanek zbożowo-strączkowych na ziarno.

TABL. 1. PRODUKCJA NIEKTÓRYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W 2015 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha	Zbiory	Powierzchnia	Plony	Zbiory
		w dt			2014 = 100	
OGÓŁEM (dok.)						
Kukurydza na zielonkę	64551	371	23937022	121,9	85,7	104,4
Strączkowe konsumpcyjne	5941	25,2	149764	346,4	84,8	294,1
Ziemniaki	17273	250	4326531	125,8	91,9	115,9
Buraki cukrowe	37102	472	17507014	99,1	76,3	75,5
Oleiste	119931	28,2	3387925	101,9	81,7	83,4
rzepak i rzepik	117408	28,6	3357775	101,5	81,9	83,2
ozimy	107402	29,2	3137049	101,0	82,7	83,6
jary	10006	22,1	220726	108,1	72,9	78,7
inne oleiste	2523	12,0	30150	123,4	89,6	110,1
Okopowe pastewne (bez wysadków) ..	1261	387	488600	100,9	84,9	85,7
Strączkowe pastewne na zielonkę	2003	141	282090	94,0	77,2	72,5
Strączkowe pastewne na ziarno ^a	16961	20,5	348193	149,1	70,9	105,7
Warzywa gruntowe	x	x	5386857	x	x	102,4
kapusta	1491	365	544226	110,3	92,4	102,0
kalafior	1462	157	229262	126,9	89,7	113,8
cebula	5758	241	1389406	117,4	90,9	106,9
marchew jadalna	3044	347	1055217	115,1	88,5	101,9
buraki ćwikłowe	909	273	248322	117,4	88,9	104,3
ogórki	1429	130	185759	114,4	90,9	104,0
pomidory	2089	326	681730	107,3	94,2	101,3
pozostałe ^b	8351	126	1052935	107,0	89,4	95,5
Owoce z drzew	x	x	662998	x	x	99,1
jabłonie	3415	144,0	500504	99,0	x	99,6
grusze	476	47,9	23213	89,0	x	86,4
śliwy	715	47,6	35222	84,8	x	81,6
wiśnie	1430	50,4	74090	99,2	x	103,8
czereśnie	565	42,0	24290	114,2	x	127,0
pozostałe ^c	212	24,6	5679	89,4	x	93,7
Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych	x	x	122986	x	x	90,5
truskawki ^d	1329	39,4	52289	100,0	110,1	110,0
maliny ^e	187	24,0	4709	85,8	x	79,0
porzeczki	1048	47,3	52062	86,7	x	78,1
agrest	127	52,7	7720	97,7	x	89,9
pozostałe ^f	211	26,8	6206	74,8	x	87,3

^a Z mieszkankami zbożowo-strączkowymi. ^b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar i inne. ^c Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie. ^d Łącznie z poziomkami. ^e Łącznie z jeżyną bezkolcówą. ^f Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

TABL. 1. PRODUKCJA NIEKTÓRYCH ZIEMIOPLÓDÓW ROLNYCH W 2015 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha	Zbiory	Powierzchnia	Plony	Zbiory
		w dt		2014 = 100		
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE						
Zboża ^a	565228	38,1	21553273	100,5	84,9	85,4
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	492557	37,0	18213571	102,6	85,8	88,0
zboża podstawowe	445936	37,8	16849882	102,7	86,1	88,3
pszenica	194004	43,1	8363157	99,6	86,4	86,1
ozima	173542	44,3	7687911	100,7	86,9	87,5
jara	20462	33,0	675246	91,4	79,9	73,0
żyto	42493	26,5	1126065	83,9	83,1	69,7
jęczmień	82487	31,4	2589960	103,4	79,3	82,0
ozimy	12351	36,5	450812	92,8	85,9	79,7
jary	70136	30,5	2139148	105,5	78,2	82,5
owies	9009	26,5	238739	83,5	84,1	70,2
pszenżyto	117943	38,4	4531961	119,7	88,7	106,3
ozime	105868	39,5	4181786	124,0	89,0	110,3
jare	12075	29,0	350175	92,1	80,3	74,0
mieszanki zbożowe	46621	29,3	1363689	102,1	83,7	85,3
gryka, proso i inne zbożowe	1261	15,2	19137	41,6	78,6	32,8
kukurydza na ziarno	71410	46,5	3320565	89,9	82,0	73,7
Kukurydza na zielonkę	57750	380	21945000	122,9	85,4	105,0
Strączkowe konsumpcyjne	5668	25,5	144340	406,6	86,7	352,1
Ziemniaki	16109	246	3962814	127,7	91,1	116,4
Buraki cukrowe	33188	476	15787365	100,2	75,0	75,1
Oleiste	102234	26,8	2741978	103,4	80,7	83,6
rzepak i rzepik	99932	27,2	2713850	103,0	81,2	83,4
ozimy	90619	27,8	2519208	102,1	81,8	83,5
jary	9313	20,9	194642	112,9	73,1	82,5
inne oleiste	2302	12,2	28128	126,4	89,1	112,8
Okopowe pastewne (bez wysadków) ..	1254	387	485850	100,3	84,9	85,3
Strączkowe pastewne na zielonkę	1761	141	248635	103,0	89,2	91,9
Strączkowe pastewne na ziarno ^b	15630	20,7	323140	141,9	70,9	100,6
Warzywa gruntowe	x	x	5198261	x	x	102,0
kapusta	1491	365	544033	110,5	92,4	102,1
kalafior	1456	156	227058	126,9	89,1	113,1
cebula	5525	239	1320403	117,3	89,2	104,6
marchew jadalna	3005	345	1036829	117,6	88,9	104,6
buraki ćwikłowe	904	273	246792	118,2	88,6	104,8
ogórki	1429	130	185756	114,6	90,9	104,2
pomidory	2026	328	664495	107,1	95,1	101,8
pozostałe ^c	7456	130	972896	104,8	88,4	93,2

^a Bez mieszanek zbożowo-strączkowych na ziarno. ^b Z mieszankami zbożowo-strączkowymi. ^c Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar i inne.

TABL. 1. PRODUKCJA NIEKTÓRYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W 2015 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha	Zbiory	Powierzchnia	Plony	Zbiory
		w dt		2014 = 100		
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (dok.)						
Owoce z drzew	x	x	612209	x	x	98,2
jabłonie	3203	140,2	457819	99,8	x	98,5
grusze	451	45,0	20715	92,4	x	92,5
śliwy	710	47,5	34926	85,5	x	84,2
wiśnie	1380	48,4	68784	100,0	x	98,8
czereśnie	565	42,0	24287	114,3	x	127,1
pozostałe ^a	212	24,6	5678	89,7	x	93,7
Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych	x	x	120046	x	x	90,6
truskawki ^b	1290	38,5	49665	100,8	107,8	108,7
maliny ^c	178	23,5	4403	85,6	x	81,8
porzeczki	1048	47,3	52062	86,7	x	78,1
agrest	125	53,5	7720	97,7	x	89,9
pozostałe ^d	210	26,9	6196	103,3	x	99,3

a Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie. b łącznie z poziomkami. c łącznie z jeżyną bezkolcową. d Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

Autorzy opracowania Ewa Panic–Kentzer – tel. 52 3669 389, Waldemar Borzych – tel. 52 3669 340
– Wydział Badań Ankietowych pod kierunkiem Anny Wilskiej

Redakcja techniczna, skład i grafika komputerowa Adam Mańkowski, Anna Nakielska
– Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych

Informatorium: e-mail InformatoriumUSB DG@stat.gov.pl, tel. 52 3669 400